

Memo

Aan:	Gemeenteraad Oude IJsselstreek
Cc:	
Van:	Portefeuillehouders B.Hiddinga, R. Ankersmit, J.Kock
Datum	17 februari 2022
Kenmerk:	331584
Onderwerp:	Beantwoording vragen PRO! mbt Visiedocument Landschapspark OIJ

De beantwoording van de vragen is in blauw weergegeven.

I. Vragen over de Participatie bij de totstandkoming van het visiedocument

In het visiedocument is opgenomen dat men met bepaalde belangenverenigingen, grondeigenaren en inwoners heeft gesproken vnl. op basis van beeldmateriaal.

Verder constateren we dat er nauwelijks met agrarische ondernemers en met geen enkele groene organisatie inhoudelijke gesprekken zijn gevoerd. Participatie uitsluitend op basis van beeldmateriaal is geen participatie in de wat in lijn ligt met bij het participatiebeleid zoals dat in december 2021 is vastgesteld. De startnotie dateert al van maart 2021.

Vraag:

a. Waarom heeft het college er voor gekozen om vooral te inventariseren op basis van droombeelden zoals dat door inwoners wordt genoemd en is niet voor dit participatiebeleid gekozen?

De aanpak is wel conform Participatiebeleid opgepakt, vanuit het niveau meedenken. Een brede groep inwoners heeft meegedacht bij de Proatbus en in reacties op social media. De reacties zijn ook aanwijsbaar verwerkt in het beeld en in de appendix opgenomen. Deels gaat het om concrete wensen die door burgers zijn ingebracht, maar ook opgaven die we op de (middel)lange termijn voorzien.

b. Is het college van plan om bij de uitwerking van de ontwikkelingsplannen op korte- en lange termijn alsnog een participatie plan te schrijven waarin de belanghebbenden zoals o. a de groene organisaties en de landbouw in vertegenwoordigd zijn. Een plan waar de kaders en rollen van belanghebbenden duidelijk zijn. Temeer omdat dit bij een eventuele omgevingsvergunning dit vereist.

Het ontwikkelprogramma en de uitvoering van het toekomstbeeld beslaat een periode van 20- 30 jaar. Elke (deel)opgave hierin is anders en wordt situationeel opgepakt. Uiteraard hebben we hierbij aandacht voor participatie. Het zit in de planning. Hiermee volstaat één blauwdruk voor het gehele plan echter niet.

II. Vragen over de inhoud van het visiedocument.

1. Natuurwaarden

Het doel van het landschapspark is de noodzaak om het landschap meer natuurwaarde te geven en via een Robuust Natuursysteem het landschap klimaat bestendiger te maken. Daarnaast het landschapspark te benutten als recreatief uitlooph gebied. Dan is er een opsomming van kansen, waarbij het Landschapspark gepresenteerd wordt als een stedelijk gebied en een stedelijk systeem.

Vraag:

Het doel is om meer natuurwaarden te creëren via een

Robuust natuursysteem om het landschap klimaatbestendiger te maken. Men stelt zelfs dat te grote stedelijke druk moet worden vermeden.

a. *Kan er een omschrijving worden gegeven van wat verstaan moet worden onder een “Robuust natuursysteem en kunnen er criteria worden benoemd die toetsbaar zijn waaronder dan het landschap moet voldoen?*

Indien bestaande natuurgebieden met elkaar verbonden worden door het toevoegen van natuur- en landschapselementen draagt dit bij aan het robuust maken van het landschap. In het provinciaal Natuurbeheerplan zijn uitgangspunten opgenomen op welke plekken uitbreiding met welk type natuur wordt gewenst.

b. *Op welke wijze wordt een robuust natuurlijk systeem ontwikkelt, dat de gevolgen van klimaatverandering kan opvangen in de dorpen.(hittestress, wateroverlast en droogte veilig gesteld?*

Zie hiervoor de kaart en toelichting in het document. Hoe de uitwerking uiteindelijk wordt, is uiteraard afhankelijk van de te maken prioritering (ontwikkelprogramma) en vervolgens verdere invulling in uitvoeringsplannen, die we samen met onze partners, stakeholders en inwoners oppakken.

c. *Op welke wijze wordt een divers landschap ontwikkelt met aandacht voor biodiversiteit?*

Zie onder b.

d. *Wat is de redenen dat men van een stedelijk systeem spreekt en hoe voorkomt men dat, gezien de vele toeristische ideeën, het schrikbeeld van een pretpark gaat ontstaan i.p.v een landschapspark?*

We spreken van een ‘stedelijk systeem’ wanneer we met een integrale blik kijken naar een gebied. Dus niet alleen naar de bebouwde omgeving, maar ook naar de daarmee samenhangende functies en processen, zoals mobiliteit, water, open ruimte, groen en recreatie.

e. *Kan worden omschreven wat een stedelijksysteem is binnen de kaders van dorpen op het platte land?*

‘Stedelijk gebied’ is een gebied met meer urbanisatie en een hogere bebouwingsgraad, zoals onze kernen.

2. Agrarische ondernemingen

Uit de inventarisatie is ons gebleken dat met hen nauwelijks is gesproken. Men spreekt over de belangrijkste grondeigenaren in het groene gebied, daarmee zullen de agrarische onderneming worden bedoeld ofwel de boeren. Indien we naar het groene gebied kijken op de kaart van het landschapspark, blz. 27, maakt het groene gebied veruit het grootste deel uit van het landschapspark en is het groene hart van de gemeente Oude-IJsselstreek. 2

Driekwart van het oppervlak van ons buitengebied kent een landbouwkundig gebruik. Ook in economische opzicht is de landbouwsector van grote betekenis. Om deze rol in de toekomst te vervullen wordt van boeren gevraagd om de bedrijfsvoering zoveel mogelijk en duurzaam in te richten. (Blz. 11)

Vragen:

a. *Graag globaal een opgaven van het aantal agrarische ondernemingen die binnen dat gebied gevestigd zijn, het soort bedrijf: landbouw, veeteelt en de gemiddelde bedrijfsgrootte?*

Het merendeel van de agrarische bedrijfsactiviteiten binnen het Landschapspark Oude-IJssel bestaat uit melkveebedrijven van een bovengemiddelde omvang. Globaal zullen tussen de 10 en 20 bedrijven in dit gebied nog actief in werking zijn.

b. Deze bedrijven verdienen wel een rendabele bedrijfsvoering. Zij moeten nu gaan boeren in een landschapspark. Welke beperkingen worden hun opgelegd i.v.m. de komst van het landschapspark?

Evenals voor andere bedrijfstakken geldt inderdaad ook voor de landbouwsector dat een rendabele bedrijfsvoering een belangrijk uitgangspunt is om te kunnen blijven bestaan. Op basis van het Europees Landbouwbeleid (GLB) en Rijksbeleid wordt van de landbouwsector verwacht dat zij haar bedrijfsvoering de komende decennia circulair en natuurinclusief zal inrichten. Landbouwbedrijven met grondposities binnen het Landschapspark Oude-IJssel kunnen door het leveren van groen-blauwe diensten voldoen aan de transitieopgave van hun bedrijfsvoering en tevens een bijdrage leveren aan de beoogde gebiedsinrichting. De ontwikkelvisie vormt ons inziens niet een bedreiging maar vooral een kans voor de agrariërs in dit gebied.

c. Wat is de relatie met de ontwikkeling het project een vitaal platte land en de ontwikkeling van het landschapspark?
Onze inzet op Vitaal Platteland betreft ons gehele buitengebied en daarmee ook de buitenstedelijke gronden binnen het Landschapspark Oude-IJssel. Uiteraard wordt het beleid rondom vitaal platteland en het landschapspark in samenhang met elkaar opgepakt.

d. Met de belangrijkste grondeigenaren in het groene gebied zijn we nog in gesprek over de ontwikkelopgaven. Graag een omschrijving van deze ontwikkelopgave?

We hebben inderdaad met een aantal agrariërs gesproken en met hen het kaartbeeld en de opgaven besproken. Per gebied verschillen deze. Korthedshalve verwijzen we naar de icoontjes zoals deze op kaart zijn aangegeven en de (geanonimiseerde) reacties in de appendix.

e. Een van de opgave is het maken van een robuust en divers landschap met aandacht voor biodiversiteit. Kan gedefinieerd worden wat een robuust divers landschap is en wat de criteria hiervoor zijn om getoetst te worden?
Zie onder II - 1a

f. Zijn deze opgaven met de grondeigenaren in het groene gebied besproken en hoe is hierop gereageerd?
Zie onder II - 2d

g. Een aandachtspunt is dat bestaande belangen van aanwonenden en inwoners van het gebied in balans zijn met gestelde doelen. (blz. 24). Op welke wijze en door wie wordt die afweging gemaakt.

Afwegingen worden gemaakt vanuit de driehoek (maatschappelijk effect, regels en middelen) en vinden hun weerslag in de bestemmingsplannen, vergunningen etc. Zo mogelijk houden we bij de uitvoering van ons beleid rekening met individuele belangen van onze inwoners. Echter voor overheden (en dus ook de gemeente Oude IJsselstreek) geldt dat het algemeen belang voorop staat. Van geval tot geval zullen we ter zake dan ook een zorgvuldige afweging maken.

h. Delen van het groene gebied zijn ook zoekgebieden voor zonnepanelen op landbouwgrond. Vervalt deze functie?
Door de raad is besloten om voorlopig geen plannen meer te behandelen m.b.t. het plaatsen van zonnepanelen op landbouwgrond. De beoogde vaststelling van de Visie Landschapspark Oude-IJsselzone heeft hier verder geen invloed op.

3. Klimaatbestendig landschap

We willen een klimaatbestendig landschap ontwikkelen en versterken d.m.v. het maken van een robuust natuurlijk systeem dat de gevolgen van klimaatverandering kan opvangen.

Dit zowel in het landschapspark als in de dorpen. (hittestress, wateroverlast en droogte. (blz. 24)

Vraag.

a. Kan er een omschrijving worden gegeven en gedefinieerd worden wat een robuust natuurlijk systeem is en wat daarvoor de criteria zijn?

Zie vraag II - 1a en 2e

b. Welke- en waar liggen er mogelijkheden in het landschapspark?

Hier is binnen het hele gebied op verschillende plekken mogelijkheid voor. Zie hiervoor de kaart en toelichting hierop.

c. Wat houdt het programmaplan droogte Achterhoek in?

Het programmaplan 'Doen, delen, doordénken en doorpakken' is gemaakt vanuit een samenwerkingsverband tussen provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel, tien gemeenten, Vitens(drinkwaterbedrijf), diverse natuurorganisaties, LTO(land en tuinbouw organisatie) Noord en 8RHK ambassadeurs. Zie [Programmaplan gezamenlijke aanpak droogte Achterhoek klaar - Waterschap Rijn en IJssel \(wrij.nl\)](#)

4. Prioritering van de thema's : Wonen, toerisme & recreatie, klimaat & Landschap

De doelstelling van het landschapspark is: om het landschap meer natuurwaarde te geven en via een Robuust Natuursysteem het landschap klimaat bestendiger te maken.

Vraag.

Op welke wijze wordt veilig gesteld dat deelplannen over wonen en toerisme getoetst wordt aan de criteria dat deze plannen moet bijdragen aan de natuurwaarden en dat daarmee het landschap klimaatbestendiger wordt?

Wanneer de raad de visie vaststelt is dit een soort kaderstellende paraplu waaraan andere plannen in hetzelfde gebied moeten worden getoetst.

5. Stedelijke verbindingen, verbindend lint

We zien de kernen in elkaar vloeien met als verbinding een groen blauw zone.

Een onderdeel van het verbindend lint is het versterken van het recreatieve routenetwerk en het verbinden van kernen door fietspaden.

a. Kan de insteek niet zijn dat men de randen van de kern vergroend en op die manier het park de kernen verbindt?

Dit is in onze ogen wat er met het toekomstbeeld ook wordt weergegeven. Het versterken van het toeristisch netwerk leidt ook tot meer biodiversiteit en vergroening ten opzichte van de huidige situatie. Zie de kaart en toelichting hierop in het visiedocument.

b. Hoe wordt voorkomen dat door de vele doorsnijdingen via het recreatieve routenetwerk en de fietspaden de landschappelijke waarden worden aangetast en een verstoring van het bodemleven plaats vindt?

Bij het aanleggen van bijvoorbeeld fietspaden wordt (waar mogelijk) in het gebied erlangs vergroening gerealiseerd en de biodiversiteit versterkt. Dit leidt op de meeste plekken tot meer biodiversiteit ten opzichte van de huidige situatie.

6. Voorsorteren op voedselbos/plukpark/buurtmoestuin

Kunnen er misschien nu al locaties worden aangewezen voor initiatieven van inwoners die daar al mee willen starten?

We lopen niet vooruit op het concreet invullen van het toekomstbeeld. Hiervoor is besluitvorming van de raad en het opstellen van het ontwikkelprogramma als vervolgstap nodig. Vervolgens komen hier de opgaven uit voort die met stakeholders, inwoners en partners verder worden ingevuld. Mochten er tussentijds initiatieven zich voordoen, die passen in de visie, dan staan we hier uiteraard open voor, zoals nu ook al het geval is.

III. Beslissing raadsvoorstel

Het Raadvoorstel heeft de titel: Visiedocument landschapspark Oude-IJsselstreek.

De beslissing van de Raad wordt geduid als een beslissing over een toekomstbeeld.

Het is geen vaststaand gegeven, maar geeft houvast om tot de 2^e stap: het ontwikkelprogramma te komen voor de komende 20-30 jaar.

Vraag.

Is het college bereid om het woord visiedocument te vervangen door "Toekomstbeeld".

De juridische implicatie van een visie is verstrekkender dan toekomst beeld.

De raad heeft het college verzocht om te komen tot een integrale visie voor het gebied rondom de Oude IJssel. Hier heeft het college conform de wens van de raad aan voldaan.